

# Opinionsbildningens **DOLDIS Nr 1**

Det är nu 30 år sedan DSM kunde publicera en artikel (1) om "Opinionsbildningens doldisar". Artikeln var författad av **Jan Samuelsson** (2). I artikeln presenterades 19 av den tidens inom svensk opinionsbildning mest inflytelserika doldisar. Samuelsson skrev:

"Listan kunde naturligtvis ha gjorts betydligt längre, främst genom att tillföra den långa rad av anonyma byråkrater, som i realiteten utövar mycket av den makt som formellt ligger hos riksdagen. Alla dessa ämbetsmän som portionerar, delegerar, tillstyrker och avslår. När det gäller t ex det kulturpolitiska fältet är dessa byråkraters möjligheter att genom urval utöva påverkan helt uppenbara:

- Vilka författare skall få stipendium?
- Vilka böcker skall biblioteken inköpa?
- Vilka teatergrupper skall få bidrag?

Och så vidare i all oändlighet."

Av de 19 kan vid denna tid och sedan många år framåt den år 2000 avlidne **Erik Östling** räknas som den viktigaste. Det var Östling som i egenskap av byrådirektör vid **Kulturrådet** (numera **Statens Kulturråd**) lade grunden till det statliga tidskriftsstödet. Det stöd som gjorde det möjligt att utöva ett avgörande inflytande på vilka tidskrifter som skall hållas under armarna med hjälp av statlig finansiering och vilka som skall förvägras sådan finansiering. Östling hade också ett avgörande inflytande på det statliga litteraturstödet fördelning. Detta under flera decennier. Han verkade enligt samma devis som **Waldenbergs**: "Non videre esse."

## Kulturpolitik modell DDR

Den kulturpolitik, vars grund lades i slutet av 1960-talet med **Olof Palme** som utbildnings- och kulturminister, var i allt väsentligt en kopia av den kulturpolitik



Opinionsbildningens doldis nr 1:  
Kerstin Brunnberg

som bedrevs i DDR. Sverige hade också under DDR-tiden ett nära – som det hette - "kulturutbyte" med DDR-staten. Om detta har STASI-forskare **Birgitta Almgren** skrivit två böcker. (3)

Denna DDR-inspirerade kulturpolitik har haft avgörande betydelse för utvecklingen av den konformism om vilken **Olle Wästberg** skrivit en i DSM publicerad artikel och som alltjämt är högst läsvärd: "Den svenska konformismen (made of media)". (4)

## Kerstin Brunnberg

För denna av medierna framdrivna konformism har **Kerstin Brunnberg** spelat en betydelsefull roll. Först under alla de år hon var verksam i **Sveriges Radio-koncernen** (5) – ett av **Mediavänsterns** alltsedan 1960-talet allra starkaste fästen. Och nu på senare år som ordförande i **Statens Kulturråd**.

I sina olika befattningar inom SR-koncernen har hon haft ett betydande inflytande på rekryteringen av SR-medarbetare. Ett inflytande som hon utövat på ett sådant sätt, att SR kunnat slå vakt kring sin vänsterprofil ägnad att befästa den konformism, som i allt väsentligt utmärker både svenskt kulturliv och svensk samhällsdebatt och som även kommit att inbegripa en av mediaeliten utövad medicensur omskriven i den nyligen utgivna boken "Den svenska medicensuren". (6)

Numera är Brunnbergs operativa plattform **Statens Kulturråd**, vars ordförande hon är sedan 2009 – en post hon inte lär lämna i första taget oaktat att hon i dag är 72 år. Samtidigt sitter hon tillsammans med **Robert Aschberg** (7) i **Stiftelsen Expos styrelse** (8), vilket ytterligare tydliggör hennes politiska hemvist – den hemvist utifrån vilken hon i många decennier verkat som opinionsbildningens **Doldis Nr 1**.

(1) Publicerades i **DSM 9/1983**.

(2) **Jan Samuelsson** är fil dr och islamolog. Var en tid på 1980-talet ordförande i **Svenska Afghanistankommittén** (SAK) – en organisation som bildades 1980 i samband med protesterna mot Sovjetunionens invasion av Afghanistan.

(3) "Inte bara Stasi – relationer Stasi-DDR 1949-1990" (2009) samt "Inte bara spioner: Stasi-infiltration i Sverige under kalla kriget." (2011)

(4) Publicerades i **DSM 9/1987**

(5) Efter att en tid varit politisk reporter på **Ekot** blev **Kerstin Brunnberg** redaktionschef och därefter SR:s informationschef för att sedan bli programdirektör med ansvar för P1, P2 och P3. Under åren 2006-2007 var hon "senior advisor" (något slags politisk överrock) åt folkpartisten **Peter Örn**, när denne var radiochef. Efter diverse intrigerande blev hon själv radiochef. Detta under åren 2007-2009.

(6) Utgavs 2013 av **DeSaMek Publishing AB**. Kan beställas via DSM:s hemsida: [www@dsm.nu](http://www@dsm.nu)

(7) Porträtteras i DSM:s artikelserie "Samhällsupplösarna" (**DSM 4/2005**).

(8) I **Stiftelsen Expos styrelse** återfinns också **Cecilia Stegö Chilò** – samma Stegö Chilò som **Fredrik Reinfeldt** utsåg till kulturminister men som redan efter några dagar på taburetten tvingades avgå efter att det visade sig att hon inte betalat sin radio- och TV-licens.